

Kuratorium Oświaty
w Szczecinie

Konkurs Wiedzy o Społeczeństwie
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2025/2026

Etap wojewódzki

Gratulujemy osiągniętych wyników w etapie rejonowym i zakwalifikowania się do etapu wojewódzkiego.

Przed przystąpieniem do rozwiązywania testu prosimy o zapoznanie się z poniższymi instrukcjami.

1. **Wpisz i zakoduj swój kod na karcie odpowiedzi do zadań zamkniętych oraz wpisz swój kod na karcie odpowiedzi do zadań otwartych** zgodnie z poleceniem komisji konkursowej.
2. Masz przed sobą arkusz liczący **17 stron i 50 zadań**.
3. Zadania **od 1 do 31 są zadaniami zamkniętymi**, za które możesz uzyskać maksymalnie 31 punktów. Odpowiedzi na te zadania udzielaj wyłącznie na **KARCIE ODPOWIEDZI DO ZADAŃ ZAMKNIĘTYCH!** Jeżeli się pomylisz, błędne oznaczenie otocz kółkiem i zaznacz nową, poprawną odpowiedź. Jeśli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, żadna odpowiedź nie będzie uznana.
4. Zadania **od 32 do 50 to zadania otwarte**, za które możesz uzyskać maksymalnie 69 punktów. Odpowiedzi na te zadania udzielaj wyłącznie na **KARCIE ODPOWIEDZI DO ZADAŃ OTWARTYCH!**
5. Za rozwiązanie wszystkich zadań możesz otrzymać łącznie **100 punktów**.
6. Odpowiedzi udzielaj posługując się czarnym lub niebieskim długopisem, nie używaj ołówka, gumki czy korektora.
7. **Uważnie czytaj wszystkie polecenia.**
8. Po zakończeniu pracy dokładnie sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi, ponieważ arkusz testowy nie podlega ocenie.
9. **Na rozwiązanie zadań masz 120 minut.**

Powodzenia!

1. Awans i degradacja są przykładem:

1 p.

- a) Ruchliwości pionowej
- b) Ruchliwości poziomej
- c) Separacji
- d) Resocjalizacji

2. Poniższe logo należy do:

1 p.

- a) Rzecznika Praw Dziecka
- b) Senatu RP
- c) Rzecznika Praw Obywatelskich
- d) Towarzystwa Ubezpieczeniowego „Dom”

3. Do praw I generacji zaliczamy:

1 p.

- a) Prawo do pokoju
- b) Prawo do obywatelstwa
- c) Prawo do wynagrodzenia za pracę
- d) Prawo do opieki medycznej

4. Z dziesięciu państw, które weszły do UE w 2004 roku, w tym samym roku do NATO przyjęto:

1 p.

- a) 5 państw
- b) 4 państwa
- c) 3 państwa
- d) 2 państwa

5. Grupy społeczne o wyrażnie określonych rolach, regulaminie oraz hierarchii to grupy:

1 p.

- a) Formalne
- b) Pierwotne
- c) Wtórne
- d) Odniesienia

6. Które zadanie nie należy do Senatu RP:

1 p.

- a) Inicjatywa legislacyjna w zakresie zmiany Konstytucji RP
- b) Uczestnictwo wraz z Sejmem w powoływaniu ważnych urzędników państwowych
- c) Możliwość tzw. weta senackiego wobec ustawy uchwalonej przez Sejm
- d) Udział w powoływaniu, kontrolowaniu i odwoływaniu rządu

- 7. Kadencja prezydenta RP może ulec skróceniu w przypadku:** **1 p.**
- a) niepowołania rządu w trybie trzech kroków
 - b) nieuchwalenia budżetu państwa w terminie
 - c) stwierdzenia nieważności wyboru prezydenta RP przez Sąd Najwyższy
 - d) odwołania prezydenta RP z urzędu orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego
- 8. Ile kobiet w historii III RP piastowało urząd premiera ?** **1 p.**
- a) 1
 - b) 2
 - c) 3
 - d) 4
- 9. Struktura społeczeństwa, w której uwzględnia się poziom wykształcenia i styl życia to:** **1 p.**
- a) Struktura demograficzna
 - b) Struktura klasowa
 - c) Struktura warstwowa
 - d) Struktura zawodowa
- 10. Który ze stanów nadzwyczajnych nie występuje w Konstytucji RP ?** **1 p.**
- a) Stan wojenny
 - b) Stan zagrożenia
 - c) Stan wyjątkowy
 - d) Stan klęski żywiołowej
- 11. System wielopartyjny z jedną partią dominującą aktualnie występuje w:** **1 p.**
- a) Polsce
 - b) Wielkiej Brytanii
 - c) Federacji Rosyjskiej
 - d) Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej
- 12. Do Wspólnot Europejskich w 1981 roku przystąpiła:** **1 p.**
- a) Dania
 - b) Irlandia
 - c) Hiszpania
 - d) Grecja
- 13. Strony konfliktu w Górskim Karabachu to:** **1 p.**
- a) Ormianie i Azerowie
 - b) Ormianie i Rosjanie
 - c) Rosjanie i Gruzini
 - d) Rosjanie i Ukraińcy
- 14. Poniższe zdjęcie przedstawia:** **1 p.**

<https://www.sejm.gov.pl/>

- a) Marszałka Senatu
- b) Marszałka Sejmu
- c) Prezesa NIK
- d) Prezesa NBP

15. Postać ukazana na zdjęciu w zadaniu nr 14 to:

1 p.

- a) Szymon Hołownia
- b) Zbigniew Ziobro
- c) Włodzimierz Czarzasty
- d) Adam Glapiński

16. Od 1 stycznia 2026 r. prezydencję w Radzie UE sprawuje:

1 p.

- a) Cypr
- b) Irlandia
- c) Polska
- d) Dania

17. Na podstawie Konstytucji RP prawa inicjatywy ustawodawczej w Polsce nie posiada (-ją)

1 p.

- a) Senat
- b) Posłowie
- c) Rada Ministrów
- d) Kancelaria Prezydenta RP

18. Najliczniejsze mniejszości w województwie zachodniopomorskim to:

1 p.

- a) Ukraińcy, Niemcy, Rosjanie
- b) Ukraińcy, Białorusini, Romowie
- c) Ukraińcy, Niemcy, Białorusini
- d) Ukraińcy, Niemcy, Żydzi

19. W skład województwa zachodniopomorskiego w całości lub części weszły tereny dawnych województw: 1 p.

- a) szczecińskiego, koszalińskiego, słupskiego, gorzowskiego i pilskiego
- b) szczecińskiego, koszalińskiego, słupskiego i gorzowskiego
- c) szczecińskiego, koszalińskiego i słupskiego
- d) szczecińskiego, koszalińskiego i gorzowskiego

20. Olgierd Geblewicz pełni urząd Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego od roku: 1 p.

- a) 2008
- b) 2010
- c) 2014
- d) 2018

21. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego obecnie jest sejmikiem: 1 p.

- a) V kadencji
- b) VI kadencji
- c) VII kadencji
- d) VIII kadencji

22. Młodzieżowy Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego jest wybierany na: 1 p.

- a) 2 letnią kadencję
- b) 3 letnią kadencję
- c) 4 letnią kadencję
- d) 5 letnią kadencję

23. Referendum w sprawie odwołania organu samorządu terytorialnego pochodzącego z wyborów bezpośrednich jest ważne, gdy udział w nim wzięło: 1 p.

- a) co najmniej 3/5 liczby biorących udział w wyborze odwoływanego organu
- b) co najmniej 2/3 liczby biorących udział w wyborze odwoływanego organu
- c) co najmniej 50% uprawnionych do głosowania
- d) co najmniej 30% liczby biorących udział w wyborze odwoływanego organu

24. Referendum lokalne przeprowadza się na wniosek: 1 p.

- a) 20% mieszkańców gminy lub 10% mieszkańców województwa
- b) 10% mieszkańców gminy lub 5% mieszkańców województwa
- c) 15% mieszkańców gminy lub 10% mieszkańców województwa
- d) 30% mieszkańców gminy lub 20% mieszkańców województwa

25. Sołtysem może zostać osoba, która ukończyła: 1 p.

- a) 18 lat
- b) 21 lat
- c) 23 lat
- d) 25 lat

26. Widoczny na zdjęciu pomnik zaślubin z morzem znajduje się w:

1 p.

<https://rowery.wzp.pl/2996-pomorz-zachodnie>

- a) Świnoujściu
- b) Międzyzdrojach
- c) Kołobrzegu
- d) Szczecinie

27. Co przedstawia poniższe zdjęcie?

1 p.

<https://www.bryla.pl/>

- a) Głaz Tryglaw w Tychowie
- b) Pomnik ziemniaka w Biesiekierzu
- c) Głaz Ottona z Bambergu w Wolinie
- d) Pomnik kamienia w Kamieniu Pomorskim

28. W którym roku Szczecin był po raz pierwszy gospodarzem finału prestiżowych regat wielkich żaglowców The Tall Ships Races? **1 p.**

- a) 2004
- b) 2007
- c) 2013
- d) 2015

29. Który z festiwali odbywa się od 2022 roku w Czaplinku-Broczynie? **1 p.**

- a) FAMA- Festiwal Młodzieży Akademickiej
- b) Festiwal kabaretów
- c) Pol'and'Rock Festival
- d) Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Kontrapunkt”

30. Co łączy Przelewice, Glinną i Dobrzycę? **1 p.**

- a) Wszystkie miejscowości znajdują się w tej samej gminie
- b) Są siedzibami powiatów
- c) Są miejscowościami nadmorskimi
- d) Znajdują się tam ogrody dendrologiczne

31. Zdjęcie ukazuje: **1 p.**

<https://szczecin.wyborcza.pl>

- a) Bramę Parku Miniatur Morza Bałtyckiego w Międzyzdrojach
- b) Bramę Osady Wikingów na Wolinie
- c) Bramę pierwszego parku rozrywki na Pomorzu Zachodnim w Brojach koło Gryfic
- d) Bramę prowadzącą do portu w Dźwirzynie

32. Uzupełnij tabelę dotyczącą zadań własnych i zleconych gminy, powiatu i województwa. Wpisz w odpowiednim miejscu odpowiedzi wybierając z poniższych przykładów.

6 p.

prowadzenie przedszkoli, prowadzenie szpitali specjalistycznych, wydawanie prawa jazdy, rejestracja urodzeń, prowadzenie ośrodków adopcyjnych, prowadzenie szpitali ogólnych

Rodzaj zadań	Gmina	Powiat	Województwo
Zadania własne			
Zadania zlecone			

33. Do kogo należy poniższe logo? Wpisz odpowiednią nazwę.

1 p.

Nazwa -

34. Nazwij funkcje mediów i wpisz je w odpowiednich miejscach.

3 p.

Opis 1. Redakcje gazet od początku ich istnienia nie tylko ograniczały się do przekazywania informacji, lecz także zajmowały się komentowaniem poszczególnych wydarzeń. Subiektywne odczucia publicystów zaczęły kształtować opinię publiczną.

Opis 2. Media pełnią tę funkcję w imieniu opinii publicznej, która ma prawo pozyskiwać informacje dotyczące poczynąń rządzących, a także reagować w przypadku jakichkolwiek zastrzeżeń dotyczących tej kwestii. Wszechobecność mediów w przestrzeni politycznej daje większą gwarancję jawności i przejrzystości działań władz publicznych.

Opis 3. Funkcja ta ma szczególne znaczenie dla nadawców publicznych, którzy z założenia powinni wypełniać tzw. misję społeczną, zajmować się popularyzowaniem dzieł literatury światowej i narodowej.

<https://sp47.edu.pl/rola-mediow-w-ksztaltowaniu-opinii-spolecznej.html>

a) opis 1 -

b) opis 2 -

c) opis 3 -

35. Wpisz imiona i nazwiska Prezydentów RP, których dotyczą poniższe opisy oraz dopisz, w jakich latach sprawowali oni urząd Prezydenta RP: 5 p.

a) ratyfikował traktat o przystąpieniu Polski do NATO:

..... – lata - -

b) przejął insygnia władzy od Prezydenta RP na Uchodźstwie:

..... – lata - -

c) przed wyborem na urząd Prezydenta RP, przez 3 miesiące wykonywał obowiązki Prezydenta RP zgodnie z art. 131 Konstytucji

..... – lata - -

d) ratyfikował traktat lizboński

..... – lata - -

e) za jego kadencji rozpoczęła się rosyjska, „pełnoskalowa” inwazja na Ukrainę

..... – lata - -

**36. Napisz jakie kraje stały się celem ataku USA na przełomie 2025 i 2026 roku. 2 p.
W jakim regionie świata są położone?**

a) Region

b) Region

37. Uzupełnij tabelę dotyczącą spotkania dwóch polityków w 2019 roku, ukazanych na poniższym zdjęciu. 4 p.

A

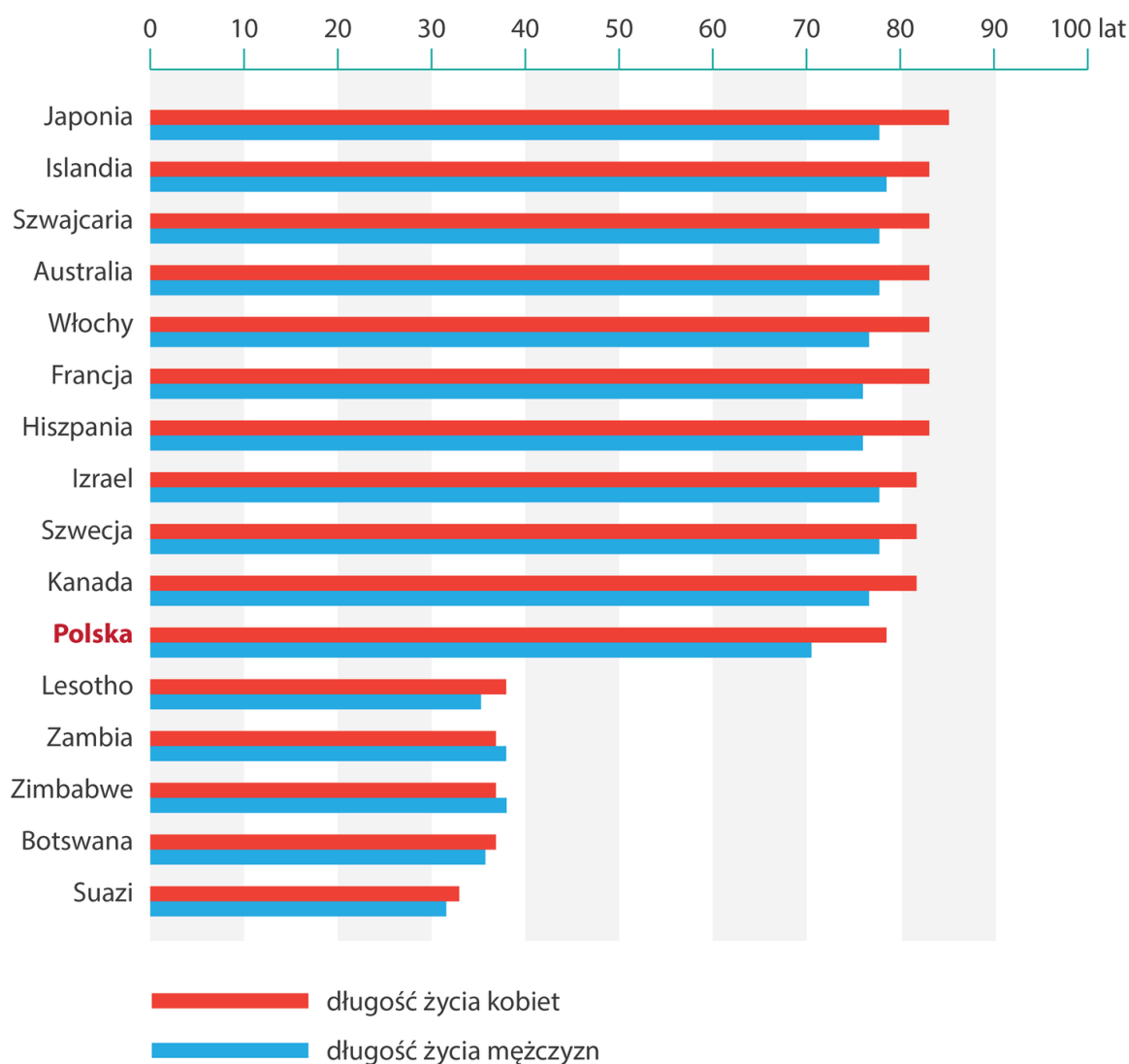
B

<https://www.newsweek.pl>

Lp.	Imię i nazwisko polityka	Nazwa państwa	Rodzaj reżimu politycznego w państwie
A			
B			

38. Odpowiedz na pytania dotyczące wykresu. Wstaw w odpowiednim miejscu P, jeśli zadanie jest prawdziwe i F, jeśli zdanie jest fałszywe. 3 p.

Państwa na świecie o najdłuższym i najkrótszym spodziewanym trwaniu życia

- a) Wymień 2 państwa o najniższym wskaźniku urodzeń -
- b) Wymień 3 państwa o takiej samej skali urodzeń co Polska.....
- c) Wymień kraje federacyjne, które mają wskaźnik $1.3 < 1.4$
- d) Wymień kraje, które weszły do UE w 2004 o wskaźniku $1.5 < 1.6$
- e) Wymień kraje UE o najwyższym wskaźniku urodzeń

41. Odznaka Honorowa Gryfa Zachodniopomorskiego to najwyższe odznaczenie dla osób zasłużonych dla naszego województwa. 1 p.

<https://pl.wikipedia.org/>

Napisz jaki organ przyznaje tę odznakę.

.....

42. Na podstawie tekstu i wiedzy własnej odpowiedz na pytania dotyczące zasad prawa wyborczego w Polsce. 3 p.

„Dla Johna Stuarta Milla szczególnie istotna jest [...] publiczna oświata. Bowiem tylko wyedukowana jednostka jest w stanie podejmować w miarę świadome decyzje. [...]. Zatem najpierw edukacja, a potem prawa wyborcze. Filozof chciał uniknąć w ten sposób wpływu ludzi niewykształconych na ciała przedstawicielskie odpowiedzialne za tworzenie praw, mających wpływ na rozwój społeczeństwa. Postulował wprowadzenie głosów dodatkowych dla osób wykształconych. Uważał, że prawa wyborczego nie powinny posiadać niewykształcone jednostki oraz takie, które są niezdolne do samodzielnego utrzymania się, tj. zadbania o siebie i swoją rodzinę. [...] Odmawiał prawa wyborczego kryminalistom. Uważał, że na człowieku wykształconym spoczywa obowiązek odpowiedzialności za wspólnotę polityczną”.

P. Walter, *Wokół filozofii politycznej Johna Stuarta Milla*, www.racjonalista.pl

- a) Wymień zasadę, której zwolennikiem był Mill, a która obowiązuje w polskim prawie wyborczym.

.....

- b) Wymień zasadę (cenzus), za którą opowiadał się autor, a której nie ma w polskim prawie wyborczym.
.....
- c) Wymień zasadę (cenzus), o którym nie pisał Mill, a która obowiązuje w Polsce.
.....

43. Wpisz odpowiednią zasadę ustroju Rzeczypospolitej Polskiej.

4 p.

Lp.	Treść artykułu Konstytucji RP	Nazwa zasady ustrojowej
1.	Art. 4.1. Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do narodu.	
2.	Art. 7. Organy władzy publicznej działają na podstawie prawa i w granicach prawa	
3.	Art. 3. Rzeczpospolita Polska jest państwem jednolitym.	
4.	Art. 8.1. Konstytucja jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej.	

44. Uszereguj źródła prawa powszechnie obowiązujące w Polsce, od najwyższego 1 do najniższego 5 Odpowiedzi wybierz spośród podanych.

5 p.

ustawa, rozporządzenie, uchwała, zarządzenie, Konstytucja, ratyfikowana umowa międzynarodowa, akty prawa miejscowego, decyzja

LP.	Akt prawny
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

45. Odpowiedz na pytania dotyczące ratyfikacji umowy międzynarodowej.

4 p.

Fragment Konstytucji RP

Art. 89.1 Ratyfikacja przez Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowej i jej wypowiedzenie wymaga uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie, jeśli umowa dotyczy:

- 1) pokoju, sojuszy, układów politycznych lub układów wojskowych,
- 2) wolności, praw lub obowiązków obywatelskich określonych w Konstytucji,
- 3) członkostwa Rzeczypospolitej w organizacji międzynarodowej,

- 4) znacznego obciążenia państwa pod względem finansowym,
- 5) spraw uregulowanych w ustawie lub w których Konstytucja wymaga ustawy

Art. 89. 2. O zamiarze przedłożenia Prezydentowi Rzeczypospolitej do ratyfikacji umów międzynarodowych, których ratyfikacja nie wymaga zgody wyrażonej w ustawie, Prezes Rady Ministrów zawiadamia Sejm.

Art. 90. 1. Rzeczpospolita Polska może na podstawie umowy międzynarodowej przekazać organizacji międzynarodowej lub organowi międzynarodowemu kompetencje organów władzy państwowej w niektórych sprawach (...).

3. Wyrażenie zgody na ratyfikację takiej umowy może być uchwalone w referendum ogólnokrajowym zgodnie z przepisem art. 125.

a) Napisz, jaki rodzaj większości wymagany jest w Sejmie, a jaki w Senacie, aby została ratyfikowana umowa międzynarodowa opisana w art. 90.1. Podaj wielkość.

Sejm -

Senat-

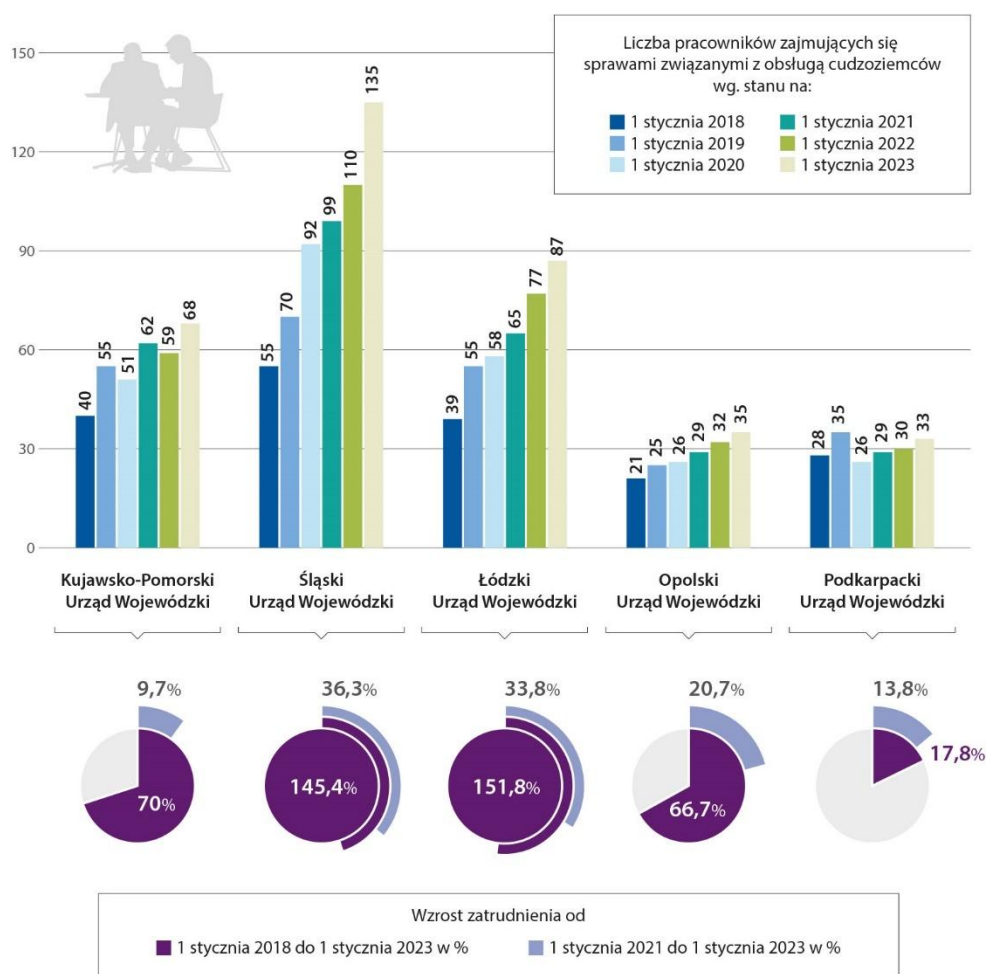
b) Napisz, w którym roku i związku z jaką sytuacją podjęto inicjatywę w myśl Art. 90.3

Rok Okoliczności:

46. Uzupełnij tabelę dotyczącą poniższego wykresu, wpisując w odpowiednim miejscu w tabeli P, jeśli zdanie jest prawdziwe i F jeśli zdanie jest fałszywe 4 p.

Lp.	Analiza danych wykresu	Prawda	Falsz
1.	Najmniejszy wzrost zatrudnienia w latach 2021–2023 nastąpił w województwie, które posiada 2 stolice.		
2.	Najwyższy wzrost zatrudnienia w latach 2018–2023 nastąpił w województwie łódzkim.		
3.	Różnica we wzroście zatrudnienia w województwie łódzkim i śląskim w latach 2018–2023 wynosi ponad 6%		
4.	Najmniejsza różnica we wzroście zatrudnienia między okresem 2018–2023 a 2021–2023 widoczna jest w województwie graniczącym z Ukrainą i Słowacją .		

Stan zatrudnienia do obsługi cudzoziemców w latach 2018-2023

Źródło: Opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli.

47. Nazwij problem polityczno-społeczny ukazany jest na poniższej grafice? 1 p

<https://tvrepublika.pl/>

Nazwa problemu :

48. Uzupełnij zdania dotyczące Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego. 3 p.

- a) Przewodniczący Sejmiku (imię i nazwisko) -
- b) Siedziba Sejmiku (miasto) -
- c) Olgierd Geblewicz reprezentuje klub radnych (nazwa)

49. Zdjęcie ukazuje ważny dla kraju obiekt infrastruktury krytycznej. Odpowiedz na pytania. 2 p.

<https://infosecurity24.pl/>

- a) Podaj nazwę obiektu:
- b) Podaj nazwę miejscowości, w której się znajduje obiekt:

50. Odpowiedz na pytania dotyczące instytucji, do której należy poniższe logo.

5 p.

<https://pl.wikipedia.org>

- a) Powyższe logo należy do
- b) Na czele instytucji stoi (nazwa stanowiska):
- c) Obecnie jest nim (imię i nazwisko)
- d) Kadencja instytucji trwa (ile lat) :
- e) Składa się ona z (ilu?) członków :